

SUNDHEDSMINISTERIET

Sundhedsudvalget 2020-21
SUU Alm. del - endeligt svar på spørgsmål 1700
DK-1057 København K Offentligt

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 24-10-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 2115129
Dok. nr.: 1953095

Folketingets Sundhedsudvalg har den 24. september 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1700 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jane Heitmann (V).

Spørgsmål nr. 1700:

”Hvad kan ministeren oplyse om omfanget af tvangsbehandling/tvangsmedicinering i retspsykiatrien sammenholdt med den almene psykiatri – opgørelsen bedes fremsendt for perioden 2018-2021 (til og med 3. kvartal 2021) opdelt pr. region?”

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag hos Sundhedsdatastyrelsen.

Sundhedsdatastyrelsen har den 11. oktober 2021 oplyst følgende, som jeg henholder mig til:

”Sundhedsdatastyrelsen har som bidrag til besvarelse opgjort følgende for hhv. almen psykiatri og retspsykiatri:

- antal indlagte patienter og heraf antal indlagte med mindst én tvangsforanstaltning under et sygehusophold

Der er medtaget alle former for tvangsforanstaltninger, jf. metodebeskrivelse.

Der er opgjort for den ønskede tidsperiode samt for hele landet og efter region, jf. tabel 1-6.

Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Tabel 1 Hele landet

		2018	2019	2020	2021*
Almen psykiatri	Totalt antal indlagte patienter	147.846	144.818	140.423	118.530
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	7.216	6.448	5.989	3.735
	Andel	5%	4%	4%	3%
Retspsykiatri	Totalt antal indlagte patienter med sygehusophold	3.955	3.965	3.827	3.319
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	848	735	594	361
	Andel	21%	19%	16%	11%

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10 september 2021
Register over tvang i psykiatrien 11. oktober 2021

Note: *) Omfatter perioden 1. januar 2021 – 10. september 2021
Der er opgjort unikke patienter, dvs. en patient medtælles kun én gang uanset om patienten har haft én eller flere indlæggelser (med eller uden tvangsforanstaltning). En patient kan dog indgå flere gange på tværs af år, regioner og psykiaritpe.
Tvangsforanstaltninger omfatter alle former for tvang i psykiatrien.
Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Tabel 2 Region Nordjylland

		2018	2019	2020	2021*
Almen psykiatri	Totalt antal indlagte patienter	12.517	12.416	11.572	10.021
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst én indlæggelse	659	582	576	376
	Andel	5%	5%	5%	4%
Retspsykiatri	Totalt antal indlagte patienter med sygehusophold	508	506	520	456
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	97	67	48	28
	Andel	19%	13%	9%	6%

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10 september 2021
Register over tvang i psykiatrien 11. oktober 2021

Note: *) Omfatter perioden 1. januar 2021 – 10. september 2021
Der er opgjort unikke patienter, dvs. en patient medtælles kun én gang uanset om patienten har haft én eller flere indlæggelser (med eller uden tvangsforanstaltning). En patient kan dog indgå flere gange på tværs af år, regioner og psykiaritpe.
Tvangsforanstaltninger omfatter alle former for tvang i psykiatrien.
Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Tabel 3 Region Midtjylland

		2018	2019	2020	2021*
Almen psykiatri	Totalt antal indlagte patienter	31.810	29.968	28.339	23.810
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	1.420	1.192	1.150	758
	Andel	4%	4%	4%	3%
Retspsykiatri	Totalt antal indlagte patienter med sygehusophold	1.141	1.134	1.156	955
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	175	143	140	76
	Andel	15%	13%	12%	8%

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10 september 2021
Register over tvang i psykiatrien 11. oktober 2021

Note: *) Omfatter perioden 1. januar 2021 – 10. september 2021
Der er opgjort unikke patienter, dvs. en patient medtælles kun én gang uanset om patienten har haft én eller flere indlæggelser (med eller uden tvangsforanstaltning). En patient kan dog indgå flere gange på tværs af år, regioner og psykiaritpe.
Tvangsforanstaltninger omfatter alle former for tvang i psykiatrien.
Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Tabel 4 Region Syddanmark

		2018	2019	2020	2021*
Almen psykiatri	Totalt antal indlagte patienter	36.595	36.300	35.085	29.098
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	1.501	1.376	1.234	730
	Andel	4%	4%	4%	3%
Retspsykiatri	Totalt antal indlagte patienter med sygehusophold	725	752	668	573
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	156	176	132	101
	Andel	22%	23%	20%	18%

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10 september 2021
Register over tvang i psykiatrien 11. oktober 2021

Note: *) Omfatter perioden 1. januar 2021 – 10. september 2021
Der er opgjort unikke patienter, dvs. en patient medtælles kun én gang uanset om patienten har haft én eller flere indlæggelser (med eller uden tvangsforanstaltning). En patient kan dog indgå flere gange på tværs af år, regioner og psykiaritpe.
Tvangsforanstaltninger omfatter alle former for tvang i psykiatrien.
Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Tabel 5 Region Hovedstaden

		2018	2019	2020	2021*
Almen psykiatri	Totalt antal indlagte patienter	46.754	46.097	46.063	39.630
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	2.576	2.360	2.199	1.317
	Andel	6%	5%	5%	3%
Retspsykiatri	Totalt antal indlagte patienter med sygehusophold	988	967	886	783
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	255	202	166	88
	Andel	26%	21%	19%	11%

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10 september 2021
Register over tvang i psykiatrien 11. oktober 2021

Note: *) Omfatter perioden 1. januar 2021 – 10. september 2021
Der er opgjort unikke patienter, dvs. en patient medtælles kun én gang uanset om patienten har haft én eller flere indlæggelser (med eller uden tvangsforanstaltning). En patient kan dog indgå flere gange på tværs af år, regioner og psykiaritpe.
Tvangsforanstaltninger omfatter alle former for tvang i psykiatrien.
Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Tabel 6 Region Sjælland

		2018	2019	2020	2021*
Almen psykiatri	Totalt antal indlagte patienter	20.170	20.037	19.364	15.971
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	1.060	938	830	554
	Andel	5%	5%	4%	3%
Retspsykiatri	Totalt antal indlagte patienter med sygehusophold	593	606	597	552
	- heraf med tvangsforanstaltning under mindst ét sygehusophold	165	147	108	68
	Andel	28%	24%	18%	12%

Kilde: Landspatientregisteret pr. 10 september 2021
Register over tvang i psykiatrien 11. oktober 2021

Note: *) Omfatter perioden 1. januar 2021 – 10. september 2021
Der er opgjort unikke patienter, dvs. en patient medtælles kun én gang uanset om patienten har haft én eller flere indlæggelser (med eller uden tvangsforanstaltning). En patient kan dog indgå flere gange på tværs af år, regioner og psykiaritpe.
Tvangsforanstaltninger omfatter alle former for tvang i psykiatrien.
Der er databrud grundet overgang til nyt Landspatientregister, LPR3, primo 2019, hvorfor sammenligninger hen over tidsperioden skal foretages med varsomhed.

Metodebeskrivelse

Periodisering

Der er periodiseret efter startdatoen for indlæggelsen. Indlæggelser, hvor der har været tvangsbehandling er ligeledes periodiseret efter startdatoen for indlæggelsen og ikke efter datoen for tvangsbehandlingen.

Region

Tallene er grupperet på behandlerregion.

Tvangsforanstaltninger

Tvangsforanstaltninger i opgørelsen omfatter:

- Af legemlig lidelse
- Beroligende medicin
- Bælte
- Døraflåsning
- ECT
- Ernæring
- Fastholden
- Handsker
- Medicinering
- Personlig afskærmning over 24 timer
- Remme
- Stofbælte eller lign.
- Særlige dørlåse
- Tvangsindlæggelse
- Tvangsmedicinering som følge af beslutning om tvungen opfølgning efter udskrivning
- Tvangstilbageholdelse
- Andet

Patient i almen psykiatri

Patienter med aktivitet på afdeling(er) med specialerne psykiatri eller børne- og ungdomspsykiatri, og hvor der ikke findes, at patienten er dømt til behandling (se definitionen af retspsykiatrisk patient).

Retspsykiatrisk patient

I forbindelse med overgangen til nyt Landspatientregister, LPR3, er der ændret i indberetningen af retspsykiatriske patienter, og der er derfor et databrud i 2019.

For aktivitet på baggrund af tidligere Landspatientregister, LPR2:

Patienterne i opgørelsen har en sygehuskontakt med fysisk fremmøde, hvor der er en aktions- eller bi-diagnose, der starter med 'DZ046'. Derudover er det påkrævet, at patienten har dansk bopæl på kontakttidspunktet.

Tabel 1 Oversigt over diagnoser anvendt til opgørelse på baggrund af LPR2

Diagnose- kode	Betydning	Gyldig fra	Gyldig til
DZ0460	Retspsykiatrisk undersøgelse	01JAN1995	31DEC2011
DZ0460	Kontakt mhp retspsykiatrisk undersøgelse	01JAN2012	30JUN2019
DZ0461	Dom til psykiatrisk behandling	01JAN1994	31DEC2011
DZ0461	Kontakt mhp psykiatrisk unds. ifm dom til beh.	01JAN2012	30JUN2019
DZ0462	Dom til psykiatrisk anbringelse	01JAN1994	31DEC2011
DZ0462	Kontakt mhp psykiatrisk unds. ifm dom til anbringelse	01JAN2012	30JUN2019
DZ0462A	Dom til psykiatrisk anbringelse (Sikringen)	01JAN2011	31DEC2011
DZ0462A	Dom til psykiatrisk anbringelse på Sikringen	01JAN2012	30JUN2019
DZ0462B	Dom til psykiatrisk anbringelse (anden psykiatrisk afdeling)	01JAN2011	31DEC2011
DZ0462B	Dom til psykiatrisk anbringelse på an. psykiatrisk afdeling	01JAN2012	30JUN2019
DZ0463	Civilretslig psykiatrisk undersøgelse	01JAN1994	31DEC2011
DZ0463	Kontakt mhp civilretslig psykiatrisk undersøgelse	01JAN2012	30JUN2019
DZ0464	Socialretslig psykiatrisk undersøgelse	01JAN1994	31DEC2011
DZ0464	Kontakt mhp socialretslig psykiatrisk undersøgelse	01JAN2012	30JUN2019
DZ0468	Anden retspsykiatrisk undersøgelse eller foranstaltning	01JAN1994	31DEC2011
DZ0468	Kontakt mhp. anden retspsykiatrisk unds./foranstaltning	01JAN2012	30JUN2019
DZ0469	Retspsykiatrisk undersøgelse eller foranstaltning u spec	01JAN1994	31DEC2011
DZ0469	Kontakt mhp. retspsykiatrisk undersøgelse/foranstaltning UNS	01JAN2012	30JUN2019

For aktivitet på baggrund af LPR3:

Patienterne i opgørelsen har et forløbselement med en af følgende startkoder AVR*.

Figur 1 Indberetningsvejledning til Landspatientregisteret version 1.3 - afsnit 8.5.9.1

Forløbsmarkører for start og afslutning af retslige vilkår for retspsykiatriske patienter		
Inkluderer mentalobservation (ambulant/under indlæggelse)		
startkoder	Retsligt vilkår	slutkoder
AVRA1	Surrogatanbringelse, rpl §765, stk.2, nr.4	AVRB1
AVRA2	Anbringelse af helbredsmæssig grund, rpl §770,stk.2(2)	AVRB2
AVRA3	Anticiperet afsoning, rpl §777	AVRB3
AVRA4	Mentalundersøgelse, ambulant, rpl §809, stk. 1	AVRB4
AVRA5	Mentalundersøgelse, indlagt, rpl §809, stk.2	AVRB5
AVRA6	Dom til anbringelse i psykiatrisk afdeling	AVRB6
AVRA6S	Dom til anbringelse i Sikringsafdeling	AVRB6S
AVRA7	Dom til behandling på psykiatrisk afdeling	AVRB7
AVRA8	Dom til ambulant psykiatrisk behandling med bestemmelse om indlæggelse	AVRB8
AVRA9	Dom til ambulant psykiatrisk behandling	AVRB9
AVRAA	Psykiatrisk behandling i medfør af vilkår	AVRBA
AVRAB	Vilkår om sexologisk og psykoterapeutisk behandling	AVRBB
AVRAC	Farlighedsdekret	AVRBC
AVRAD	Strafafsoner, straffuldbyrdelseslov §78	AVRBD
AVRAE	Udlændingelov §50a	AVRBE
AVRAW	Andet retsligt vilkår	AVRBW

Kilde: Indberetningsvejledning til Landspatientregisteret version 1.3 - afsnit 8.5.9.1

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Nina Fjord Fromberg